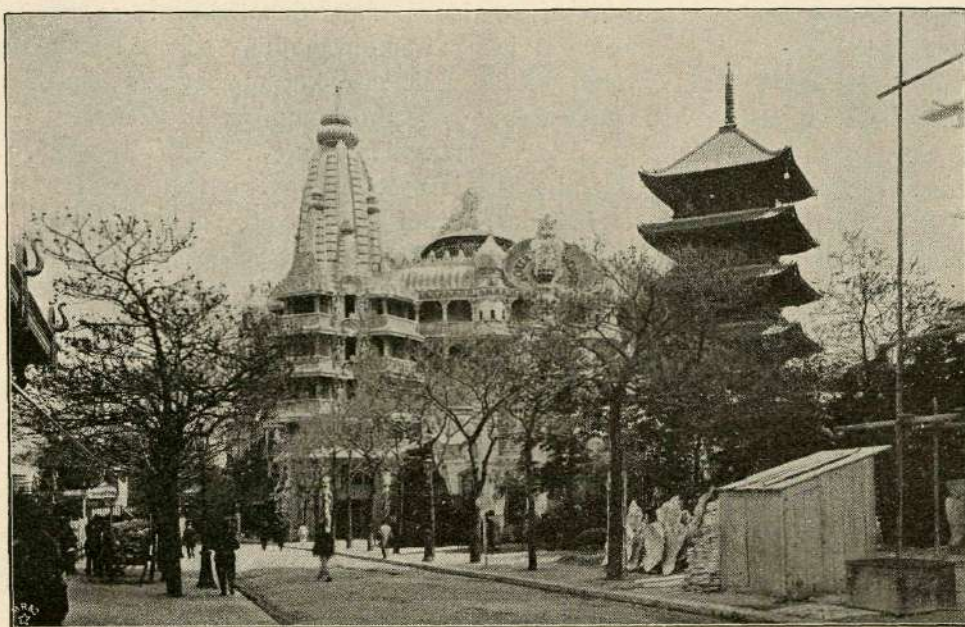

dobro. Ko je „nadčlovek“ tako „izpremenil vse vrednosti“, je seveda njegova volja k sili prosta, in on živi čisto „onstran od dobrega in slabega“. Sedaj brez skrbi pravi Zarathustra: Nič ni res! Vse je dovoljeno! „Kaj je dobro? Vse, kar povišuje v človeku čustvo sile, voljo k sili, silo samo. — Kaj je slabo? Vse, kar izvira iz onemoglosti. — Kaj je sreča? Čustvo, da raste sila in da je odpor premagan. — Kaj je lepo? Lepo mi je samo to, kar jaz sam proglasim za lepo, kar ugaja moji čutnosti ali mojemu ponosu, moji nasladnosti ali samoljubnosti. Nečem

država sem ljudstvo“ Hegel je po evolucijonizmu prišel do sklepa, da je država bog, kateremu mora služiti vse, in pristaš istega evolucijonizma ga le malo izpremeni, in pride do sklepa, da je država lažnjiva pošast! Da, o takem modroslovju je imel prav Zarathustra, ko je rekel: „Nič ni res! Vse je dovoljeno!“

„Nadčlovek“ zaničuje krščanstvo, ker je Kristus baje učil „sužniško moralo“. Namestu te mora nastopiti „gosposka morala“. Ljubezen je najvišja zapoved krščanstva, Nietzsche pa ukazuje: „Ne prizanesi bližnjemu; človek je nekaj, kar treba premagati.

Cesta v Pekingu.

zadovoljstva, ampak več sile; nečem miru, ampak boj; ne čednosti, ampak moč.“

Kako pa more „nadčlovek“ s takimi nazori živeti v družbi? Ali bi bila družba sploh mogoča, če bi začeli „nadljudje“ tako živeti v resnici? Zarathustra se smeje in pravi: „Nравnost je protinaravna.“ Zanj ni rodbine, in družine, ni sploh nobene družbe, ker „nadčlovek“ vidi le sebe in služi le sebi. Tudi državi ne sme služiti „nadčlovek“, kajti Zarathustra pravi, da je država „malik, najmrzlejša med vsemi mrzlimi pošastmi, mrzlo tudi laže, in ta je laž, ki ji vrè iz ust: Jaz

Kar pada, moramo še suniti: Bratje, bodite trdi!“ Ali se ne upira takemu nauku vsa človeška narava? Ne, Zarathustra pravi: „Temeljni in prvotni nagon v človeku je nagon neusmiljenosti. Trpljenje gledati je prijetno, trpljenje povzročati še prijetnejše.“ Jasno je, da bi ta „gosposka“ morala zaslužila prej ime „zločinske“ morale. Saj se da po teh naukih opravičiti vsak zločin, in najzavrženejši ljudje bi se morali dosledno častiti kot praktični „nadmožje“. In res pravi Zarathustra: „Čudna stvar, naša kazen! Kazen ne očisti zločinca in ni pokora; ravno nasprotno: